

ODLOČILNI SESTANEK DANES V BRUSLJU GLEDE KRIZE DOLARJA

Francija ne namerava ovrednotiti franka Bonn je predlagal nihajoči tečaj valut EGS

Sestanek zakladnih ministrov gospodarske skupnosti se bo torej začel v ozračju nasprotujočih si stališč posameznih članic - Tudi Velika Britanija na konferenci v Bruslju

BRUSLJ, 18. — Tu so se danes nadaljevali pripravljalni sestanki za jutrišnje srečanje zakladnih ministrov EGS in Velike Britanije, ki bodo odločili o ukrepih zahodnoevropskih držav v zvezi z Nixonovimi gospodarskimi in valutnimi ukrepi. Konferenca zakladnih ministrov se bodo udeležili tudi ravnatelji osrednjih bank šestere.

Dopolnilno so se sestali veleposlaniki gospodarske skupnosti v Bruslju, popoldne pa se je ponovno sestala izvršna komisija EGS pod predsedstvom Malfattija. Na seji so predložili tudi ravnatelji osrednjih bank šestere, da se bo jutrišnja sesednjo zakladnih ministrov gospodarske skupnosti udeležil tudi britanski zakladni minister Barber. Uradni krogi EGS v Bruslju niso hoteli ničesar povedati o predlogih, ki jih je izvršna komisija pripravila za jutrišnjo konferenco zakladnih ministrov. Bojijo se, da bi vsa indikacija lahko imela resne posledice in sprožila prepri med članicami.

Glasnik izvršne komisije pa je ob tem povedal, da so vsi delovni sestavi predlagali predložiti izjavo, ki bi vsebovala vse potrebne podatke o stanju v gospodarstvu in o vrednosti valute.

MED ZAMRZNJENJEM PLAČ IN CEN

NIXON NAMERAVA PREPOVEDATI STAVKE

Ob koncu tedna v Washingtonu sestane zakladnih ministrov desetih držav

WASHINGTON, 18. — Washingtonski mediji danes pozivajo delavce, ki stavkajo, naj se vrnejo na delo in tiste, ki nameravajo stavkati, naj ne stavkajo v prihodnjih dneh, v času zamrzovanja plač.

Zvezni razsodnik za delavske spore je v tej zvezi izjavil, da je treba ukrepe o zamrzovanju plač in cen, ki ga je napovedal Nixon, uveljaviti tudi med delavci. Dejal je, da se sedaj to ne bo obvezovalo, da bi lahko ukrep postal obvezen, če bi sindikati zavrnili. Pozval je sindikalne voditelje in delodajalce, naj sodelujejo v vladi in naj se sicer končajo prekinitvam dela, da se vsi delavci vrnejo na delo.

Na ta vladni poziv so sindikati odgovorili negativno, ker menijo, da je svoboda stavke za zaposlene, hkrati pa se bo s prenehanjem stavk in delavskih zahtev oškodovali delavci na račun delodajalcev. Po vrtnitvi iz Evrope, kjer je imel Nixon s finančnimi strokovnjaki iz Nemčije, Velike Britanije, Francije in Italije, je ameriški zvezni podpredsednik Volcker izjavil, da zvezo držav ne bodo izvajale ukrepe proti Nixonovim ukrepi.

Na Washingtonu pa so sporočili, da se bodo ob koncu tedna sestali predstojniki ZDA zakladnih ministrov svetovnih trgovinskih organizacij na svetu, ki bodo razpravljali o mednarodnih posledicah Nixonovih valutnih in gospodarskih ukrepih.

BERLIN, 18. — Danes so se po vabilu sestali poslanci Francije, Velike Britanije, ZDA in SZ, da razpravljajo o berlinskem vprašanju. Izidi pogovorov niso znani.

Členlaj je dal intervju časnikarju «Vjesnika»

PEKING, 18. — Sinotiči so sprejeli predsednik kitajske vlade Čuenlaj urednika «Vjesnika» Daria Janekoviča in mu odgovoril na razna vprašanja. Čuenlaj je posebno podrobno obrazložil položaj na Daljnem vzhodu, pozitivno je ocenil razvoj jugoslovanske - kitajske odnose in izrazil prepričanje, da je mogoče te odnose še okrepiti.

Sovjetski pomorski manevri na Pacifiku

TOKIO, 18. — Japonsko obrambno ministrstvo je sporočilo, da je v zadnjih dveh dneh odšlo 15 sovjetskih vojni ladij v severni Pacifik in med njimi tudi križarke vrste «svrdlovo» na kateri je visela admiralska zastava s štirimi zvezdicami, kar razlagajo, da naj bi šlo za manevre celotne sovjetske vojske flote na Pacifiku.

Ceausescu sprejel sovjetskega veleposlanika

RUKARESTA, 18. — Generalni tajnik KPR in predsednik republike Nicolae Ceausescu je davi sprejel sovjetskega veleposlanika v Rumuniji Vasilija Ivanoviča Drozdovca, s katerim se je zadržal v dolgem pogovoru. Za srečanje je zaprosil sovjetski diplomat.

Minister za proračun Giolitti pa je dejal, da gre za zelo resne ukrepe predsednika Nixona, ki temelje na kroničnem neravnovesju svetovnega monetarnega sistema.

Nadaljuje se polemika glede posledic za Italijo kot tudi glede politiki, ki bi jo Italija morala ubrati, če večerj precej pozno v noč so demokristjani odgovorili na socialistične obtožbe, čes da ima Banca d'Italia preveč dolarjev v svojih rezervah, da je dolarskih rezerv 36 odst., medtem ko jih je na Japonskem 75,1, v Nemčiji 61 in v Franciji 35,3. Italija je imela 13. avgusta 2.337 milijonov dolarjev, istojasno pa tudi okrog 2 milijardi dolarskih dolgov.

Levica vztraja pri zahtevi, da je treba čimprej sklicati finančne komisije poslanske zbornice, saj ne gre za tehnična vprašanja, temveč

čaja francoskega franka. Ta izjava je nekoliko presenetljiva, če opazujemo, da bo vladna priča stališče pred jutrišnjim sestankom zakladnih ministrov v Bruslju. To izjavo D'Eainga potrjuje v bistvu tudi uradno sporočilo, ki je bilo objavljeno nocoj v Parizu po mednarodni sporocilo pravi, da bo Pompidou v primernem času predlagal državnim glavarjem in vladam Evropske gospodarske skupnosti ter držav, ki se pripravljajo da vstopijo v skupnost, sklicanje konference, na kateri naj bi razpravljali o monetarnih in gospodarskih vprašanjih.

Sporočilo poudarja, da je francoska vlada naklonjena uvedbi dvojnega menjalnega tržišča: enega, ki naj bi deloval po pravilih mednarodnega monetarnega sklada in bi bil namenjen za trgovinske izmenjave, drugega pa, ki bi urejeval finančne poravnave s tujino.

Glede paritete franka pa sporočilo poudarja, da bo ostala na sedanjih ravni. Poleg tega francoska vlada meni, da mora gospodarska skupnost najprej določiti skupno politiko na monetarnem področju.

Francoski zakladni minister D'Eainga je danes po televiziji zagovarjal francosko stališče glede položaja svetovnega gospodarstva. Po tem ko je dejal, da Francija ostaja zvesta obstoječim mednarodnim monetarnim pravilom, ni hotel poudariti, ali je to francosko stališče v nasprotju s ostalimi državami gospodarske skupnosti. Francoski minister je ob zaključku poudaril, da si Francija hkrati prizadeva tako za mednarodno solidarnost, kot tudi za lastne upravičene koristi.

Britansko zakladno ministrstvo je danes odločno zanikalo vest japonskega časnika «Nihon Keizai», ki je trdila, da je londonska vlada naklonjena ovrednotenju šterlinga za 5 odst. Predsednik britanske vlade Heath je danes popoldne ponovno obravnaval z zakladnim ministrom Barberjem vprašanje razvoja krize dolarja, pred odhodom Barberja v Bruselj na jutrišnjo konferenco zakladnih ministrov gospodarske skupnosti.

Dobro obveščeni krogi v Bonnu pa pravijo, da je uvedba nihajočega tečaja vseh valut EGS do dolarja edini ukrep, ki ga namerava predlagati zvezna vlada jutri v Bruslju. Po drugi strani pa vladni uradni krogi poudarjajo, da je treba na jutrišnji konferenci najti skupno rešitev na evropski ravni, ki bi bila edino sredstvo, za omilitve negativnih posledic ameriških ukrepov. Hkrati pa v Bonnu poudarjajo, da je zahodnonemški minister za gospodarstvo Schiller še večkrat predlagal svojim kolegom gospodarske skupnosti uvedbo nihajočega tečaja valut EGS. V bonških uradnih krogih ugotavljajo, da bi uvedba nihajočega tečaja blagodejno vplivala na razčiščenje položaja, hkrati pa bi postavila trdno osnovo za gospodarsko in monetarno združitev gospodarske skupnosti.

Glede notranje gospodarske politike v Zahodni Nemčiji pa se stališče vlade in narodne banke nekoliko razlikujeta. Medtem ko je predsednik Bundesbank Klusen po današnjem seji upravnega sveta zahteval strogo nadzorstvo nad cenami in plačami in poudaril, da so nedavni ameriški ukrepi globoko spreminili konjunkturo ozračje v Zahodni Nemčiji, je kancelier Brandt v intervjuju nekemu tedniku izklju-

čil, da namerava vlada «zamrzniti cene in plače».

Japonci se odločno upirajo ameriški zahtevi po ovrednotenju jena. Guverner japonske banke je izjavil, da kljub močnim pritiskom ne bodo ovrednotili jena. Kljub tem zagotovilom pa je danes nastal v tokijski borzi vrednostnih papirjev precejšen preplah, ker so se razširili glasovi, da nameravajo tudi nekatere zahodnoevropske države uvesti dodatni davek na uvoz kot protikutep na ameriško odločitev, da bi preprečile poplavo japonskih proizvodov na svojih tržiščih.

redu vodil ministri svet finančnih ministrov EGS. Spremljajo ga generalni ravnatelji za zaklad prof. Micconi, guverner Banca d'Italia dr. Carli in pomočnik generalnega ravnatelja dr. Ossola. Podtajniki za zunanje zadeve Pedini je prav tako odpotoval zvečer v Bruselj.

Ferrari - Aggradi je zvečer na letališču dejal časnikarjem, da so očitni razlogi, zaradi katerih je sklic ministrski svet finančnih ministrov skupnosti. Gre za vprašanja, ki so zelo zapletena in na kateri ne moremo takoj in na lahek način rešiti. Pomembno pa je, da je prišlo do evropske pobude in da bo do vsi sklepi sprejeti upoštevajoč evropsko združevanje ter v tesnem sodelovanju z Veliko Britanijo, tako da bodo lahko sprejeti jasne in nedvoumne sklepe, ki jih bodo predlagali na seji svetovnega monetarnega sklada in na drugih zasedanjih, ki bodo med tem časom potekala.

RIM, 18. — Zakladni minister Ferrari - Aggradi je popoldne odpotoval v Bruselj, kjer bo jutri dopoldne kot predsednik po vrstnem

tri ure trajal medministrski sestanek, na katerem so se dogovorili o italijanskem stališču za jutrišnje zasedanje medministrskega sveta Evropske gospodarske skupnosti v Bruslju glede ukrepov finančnega dolarja. Na sestanku so bili prisotni: podpredsednik vlade Dr. Martino, zunanji minister Moro, ministri za proračun Giolitti, minister

za obrambo vprašan načelne gospodarske politike in je pri tem nujno potrebno sodelovanje parlamenta. Kot je znano, je večerj vlada odgovorila, da je sicer pripravljena

sele po 31. avgustu.

V Rimu in v drugih mestih se nadaljujejo težave v zvezi z zamenjavo dolarjev in drugih konvertibilnih valut tujih turistov. V Rimu samo ameriška agencija «American Express» menjuje dolarje po 617,90 lire ter sprejema čke in druga kreditna pisma v neomejenih količinah. Od ponedeljka je ta agencija zamenjala 800.000 dolarjev. Polno-

močni delegat agencije pravi, da bodo imeli resne izgube, saj se predvideva da bo dolar izgubil 10-15 odst. svojih vrednosti, da pa so pomagali preprečiti zaskrbljenost med ameriški turisti.

V Vatikanu pa normalno menjajo dolarje po 620 lir številnim duhovnikom in drugim cerkvenim predstavnikom pri vatikanski banki «Istitutio per le opere di religione» kjer pa ni bilo večjega navala.

Ozračje postaja nekoliko napeto tudi v Irski republik, kjer precejšnje število vojakov baje grozi z desertacijo, če dublinska vlada ne bo ukrepala in ne bo pomagala severnoirskim gverilcem. Na meji med Irsko republiko in Ulstroom je prišlo v preteklih dneh tudi do lažjih spopadov. V tej zvezi se zdi, da je glavni štab varnostnih sil v Ulstru sporočil Londonu, da bi položaj postal izredno težaven, če bi dublinska vlada sprejela zahtevo vojakov.

Z današnjo žrtvijo je v Ulstru od avgusta leta 1968, ko se je hladna vojna med katoličani in protestanti spremenila v krvavo spopade, izgubilo življenje 85 oseb: 14 vojakov, 5 policistov in 66 civilistov.

V. Britanija zavrnila predlog SZ o konferenci držav z atomsko bombo

LONDON, 18. — Po vesteh iz diplomatskih krogov, je danes Velika Britanija zavrnila sovjetski predlog od 15. junija, da bi sklicali konferenco petih nuklearnih sil (ZDA, SZ, Velika Britanija, Francija in LR Kitajska) o atomski razorožitvi. Že prej je dala Velika Britanija vedeti, da je pripravljena na sodelovanje po pogojem, da tudi drugi zainteresirani sprejmejo vabilo. LR Kitajska pa je vabilo zavrnila že 30. julija. ZDA še niso uradno odgovorile. Na konferenci o razorožitvi v Ženevi je njih predstavnik dejal, da so načeloma za razgovore, na katerih so prisotni vsi oni, ki imajo atomsko orožje.

RIM, 18. — Predsednik republike Saragat je danes sprejel odvetnika Giovannija Agnellija.

Med včerajšnjimi spopadi ubita v Londonderryju še dva katoličana

Padla sta v spopadih ob barikadah v katoliški četrti Londonderryja in po zborovanju ulstrske poslanke Bernardette Devlin

BELFAST, 18. — Navideznega miru, ki je vladal v preteklih dneh v Ulstru, je konec: razneli so se novi spopadi, med katerimi sta izgubila življenje dva domaćina. Razširilo se so tudi vesti o dveh žrtvah med angleškimi zasedbenimi četami, vendar je njihovo poveljstvo vest kasneje demantiralo.

Spopade so povzročili britanski vojaki, ki so skušali odstraniti barikade v katoliški četrti Londonderryja. Z odstranjevanjem barikad so začeli že prejšnjega dne in nihče jih ni motil. Nadaljevala se je «civilna stavka», za prihodnje popoldne pa je bil napovedan šod bojevitve ulstrske poslanke Bernardette Devlin.

Prvi strel so padli, ko so britanski vojaki skušali napasti barikado sredi četrti. Oboroženi domaćini so jih zavrnili, pri tem pa se je vnelo srdito streljanje in eden izmed branilcev barikade je padel zaživel. Clai organizacija IRA so ga nemudoma naložili na avtomobil, da bi ga odpeljali, a jih je kmalu nato ustavila policija. Gverilce IRA so aretirali.

Druga domaćina pa je popoldne ubil neki britanski vojak po shodu odbora za državljanske pravice, na katerem je nastopila poslanka Bernardette Devlin. Shoda se je udeležilo veliko število ljudi. Devlinova pa jih je pozvala, naj nadaljujejo s «civilno neposlušnostjo».

Po zborovanju, ko so se ljudje razhajali, je nenadoma odjeknil strel. Pozneje so iz britanskih krogov zadrževali, da je nekega vojak videl domaćina, ki je vžigal samokres. Ko je spoznal, da ga ne namerava odati, je izstrelil vanj in ga na mestu ubil.

Komaj se je raznesla vest o tem novem umoru so domaćini znova postavili barikade. Boji se še nadaljujejo.

Tudi v Belfastu in drugih mestih ni več miru, kar dopušča verjetnost, da je prejšnje dni bila «Irška republikanska armada» brez nabojev, katere so dobili prejšnje noči.

Zanimivo je tudi, da so spopadi nastali na predvečer odhoda predsednika Briana Faulknerja v London, kjer se bo srečal z britanskim pred-

sednikom vlade Heathom. Sestanek se v preteklih dneh ni zdel prav nujen, čeprav je bil važen. Faulkner in Heath sta se nameravala srečati, da bi izmenjala nekaj misli o položaju v Severni Irski, ni pa šlo za kakšno važnejše ukrepe. Po današnjih dogodkih bo značaj srečanja precej različen. Sicer je tudi odvisno, kako se bodo dogodki razvijali v prihodnjih urah in dneh, ni pa izključeno, da ne bo nova napetost prisilila britansko vlado, da skliče parlament, kot je zahteval voditelj laburistične skupine Wilson. Kraj in ura Faulknerjevega odhoda sta za sedaj strogo tajna, da bi ne prišlo do kakih novih incidentov.

Pri današnjih spopadih je bilo mogoče tudi zabeležiti pojav, ki ni polnoma nov v Ulstru. Spopadi so sicer nastali med katoličani in britanskimi vojniki, prebivalcem katoliških četrti pa so prisikloži na pomoč tudi nekatere protestanti. Kljub stoletnim bojem in diskriminaciji, zaradi katere so katoličani zatirani, protestanti pa privilegirani, predstavljajo britanski vojniki za oboje samo okupatorje. Trenutno je v Severni Irski preko 25.000 britanskih vojakov, vsaj po uradnih podatkih, ki jih je posredovalo britansko vojaško poveljstvo v Ulstru. V Londonderryjskih katoliških četrtih je bilo zaposlenih davi preko 1.300 izbranih vojakov. Vojaški glasnik je sicer po spopadih poudaril, da ni bilo njihovega dela — odstranitve barikad — «represivno», temveč da je bilo potrebno zaradi rednega odvijanja prometa in življenja v nekatere četrti. Na napad pa so vojniki odgovorili zelo ostro, kar je povzročilo, da so se spopadi razširili in ojačili.

Pristaniški delavci v Londonderryju so z iz protesta proti okupacijskim vojskam silam» takoj po spopadih proglasili stavko, ki kaže zelo dobro uspeva. To je še druga stavka v nekaj dneh in ni znano koliko bo trajala.

Ozračje postaja nekoliko napeto tudi v Irski republik, kjer precejšnje število vojakov baje grozi z desertacijo, če dublinska vlada ne bo ukrepala in ne bo pomagala severnoirskim gverilcem. Na meji med Irsko republiko in Ulstroom je prišlo v preteklih dneh tudi do lažjih spopadov. V tej zvezi se zdi, da je glavni štab varnostnih sil v Ulstru sporočil Londonu, da bi položaj postal izredno težaven, če bi dublinska vlada sprejela zahtevo vojakov.

Z današnjo žrtvijo je v Ulstru od avgusta leta 1968, ko se je hladna vojna med katoličani in protestanti spremenila v krvavo spopade, izgubilo življenje 85 oseb: 14 vojakov, 5 policistov in 66 civilistov.

V. Britanija zavrnila predlog SZ o konferenci držav z atomsko bombo

LONDON, 18. — Po vesteh iz diplomatskih krogov, je danes Velika Britanija zavrnila sovjetski predlog od 15. junija, da bi sklicali konferenco petih nuklearnih sil (ZDA, SZ, Velika Britanija, Francija in LR Kitajska) o atomski razorožitvi. Že prej je dala Velika Britanija vedeti, da je pripravljena na sodelovanje po pogojem, da tudi drugi zainteresirani sprejmejo vabilo. LR Kitajska pa je vabilo zavrnila že 30. julija. ZDA še niso uradno odgovorile. Na konferenci o razorožitvi v Ženevi je njih predstavnik dejal, da so načeloma za razgovore, na katerih so prisotni vsi oni, ki imajo atomsko orožje.

RIM, 18. — Predsednik republike Saragat je danes sprejel odvetnika Giovannija Agnellija.

Med včerajšnjimi spopadi ubita v Londonderryju še dva katoličana

Padla sta v spopadih ob barikadah v katoliški četrti Londonderryja in po zborovanju ulstrske poslanke Bernardette Devlin

BELFAST, 18. — Navideznega miru, ki je vladal v preteklih dneh v Ulstru, je konec: razneli so se novi spopadi, med katerimi sta izgubila življenje dva domaćina. Razširilo se so tudi vesti o dveh žrtvah med angleškimi zasedbenimi četami, vendar je njihovo poveljstvo vest kasneje demantiralo.

Spopade so povzročili britanski vojaki, ki so skušali odstraniti barikade v katoliški četrti Londonderryja. Z odstranjevanjem barikad so začeli že prejšnjega dne in nihče jih ni motil. Nadaljevala se je «civilna stavka», za prihodnje popoldne pa je bil napovedan šod bojevitve ulstrske poslanke Bernardette Devlin.

Prvi strel so padli, ko so britanski vojaki skušali napasti barikado sredi četrti. Oboroženi domaćini so jih zavrnili, pri tem pa se je vnelo srdito streljanje in eden izmed branilcev barikade je padel zaživel. Clai organizacija IRA so ga nemudoma naložili na avtomobil, da bi ga odpeljali, a jih je kmalu nato ustavila policija. Gverilce IRA so aretirali.

Druga domaćina pa je popoldne ubil neki britanski vojak po shodu odbora za državljanske pravice, na katerem je nastopila poslanka Bernardette Devlin. Shoda se je udeležilo veliko število ljudi. Devlinova pa jih je pozvala, naj nadaljujejo s «civilno neposlušnostjo».

Po zborovanju, ko so se ljudje razhajali, je nenadoma odjeknil strel. Pozneje so iz britanskih krogov zadrževali, da je nekega vojak videl domaćina, ki je vžigal samokres. Ko je spoznal, da ga ne namerava odati, je izstrelil vanj in ga na mestu ubil.

Komaj se je raznesla vest o tem novem umoru so domaćini znova postavili barikade. Boji se še nadaljujejo.

Tudi v Belfastu in drugih mestih ni več miru, kar dopušča verjetnost, da je prejšnje dni bila «Irška republikanska armada» brez nabojev, katere so dobili prejšnje noči.

Zanimivo je tudi, da so spopadi nastali na predvečer odhoda predsednika Briana Faulknerja v London, kjer se bo srečal z britanskim pred-

sednikom vlade Heathom. Sestanek se v preteklih dneh ni zdel prav nujen, čeprav je bil važen. Faulkner in Heath sta se nameravala srečati, da bi izmenjala nekaj misli o položaju v Severni Irski, ni pa šlo za kakšno važnejše ukrepe. Po današnjih dogodkih bo značaj srečanja precej različen. Sicer je tudi odvisno, kako se bodo dogodki razvijali v prihodnjih urah in dneh, ni pa izključeno, da ne bo nova napetost prisilila britansko vlado, da skliče parlament, kot je zahteval voditelj laburistične skupine Wilson. Kraj in ura Faulknerjevega odhoda sta za sedaj strogo tajna, da bi ne prišlo do kakih novih incidentov.

Pri današnjih spopadih je bilo mogoče tudi zabeležiti pojav, ki ni polnoma nov v Ulstru. Spopadi so sicer nastali med katoličani in britanskimi vojniki, prebivalcem katoliških četrti pa so prisikloži na pomoč tudi nekatere protestanti. Kljub stoletnim bojem in diskriminaciji, zaradi katere so katoličani zatirani, protestanti pa privilegirani, predstavljajo britanski vojniki za oboje samo okupatorje. Trenutno je v Severni Irski preko 25.000 britanskih vojakov, vsaj po uradnih podatkih, ki jih je posredovalo britansko vojaško poveljstvo v Ulstru. V Londonderryjskih katoliških četrtih je bilo zaposlenih davi preko 1.300 izbranih vojakov. Vojaški glasnik je sicer po spopadih poudaril, da ni bilo njihovega dela — odstranitve barikad — «represivno», temveč da je bilo potrebno zaradi rednega odvijanja prometa in življenja v nekatere četrti. Na napad pa so vojniki odgovorili zelo ostro, kar je povzročilo, da so se spopadi razširili in ojačili.

Pristaniški delavci v Londonderryju so z iz protesta proti okupacijskim vojskam silam» takoj po spopadih proglasili stavko, ki kaže zelo dobro uspeva. To je še druga stavka v nekaj dneh in ni znano koliko bo trajala.

Ozračje postaja nekoliko napeto tudi v Irski republik, kjer precejšnje število vojakov baje grozi z desertacijo, če dublinska vlada ne bo ukrepala in ne bo pomagala severnoirskim gverilcem. Na meji med Irsko republiko in Ulstroom je prišlo v preteklih dneh tudi do lažjih spopadov. V tej zvezi se zdi, da je glavni štab varnostnih sil v Ulstru sporočil Londonu, da bi položaj postal izredno težaven, če bi dublinska vlada sprejela zahtevo vojakov.

Z današnjo žrtvijo je v Ulstru od avgusta leta 1968, ko se je hladna vojna med katoličani in protestanti spremenila v krvavo spopade, izgubilo življenje 85 oseb: 14 vojakov, 5 policistov in 66 civilistov.

V. Britanija zavrnila predlog SZ o konferenci držav z atomsko bombo

LONDON, 18. — Po vesteh iz diplomatskih krogov, je danes Velika Britanija zavrnila sovjetski predlog od 15. junija, da bi sklicali konferenco petih nuklearnih sil (ZDA, SZ, Velika Britanija, Francija in LR Kitajska) o atomski razorožitvi. Že prej je dala Velika Britanija vedeti, da je pripravljena na sodelovanje po pogojem, da tudi drugi zainteresirani sprejmejo vabilo. LR Kitajska pa je vabilo zavrnila že 30. julija. ZDA še niso uradno odgovorile. Na konferenci o razorožitvi v Ženevi je njih predstavnik dejal, da so načeloma za razgovore, na katerih so prisotni vsi oni, ki imajo atomsko orožje.

RIM, 18. — Predsednik republike Saragat je danes sprejel odvetnika Giovannija Agnellija.

Med včerajšnjimi spopadi ubita v Londonderryju še dva katoličana

Padla sta v spopadih ob barikadah v katoliški četrti Londonderryja in po zborovanju ulstrske poslanke Bernardette Devlin

BELFAST, 18. — Navideznega miru, ki je vladal v preteklih dneh v Ulstru, je konec: razneli so se novi spopadi, med katerimi sta izgubila življenje dva domaćina. Razširilo se so tudi vesti o dveh žrtvah med angleškimi zasedbenimi četami, vendar je njihovo poveljstvo vest kasneje demantiralo.

Spopade so povzročili britanski vojaki, ki so skušali odstraniti barikade v katoliški četrti Londonderryja. Z odstranjevanjem barikad so začeli že prejšnjega dne in nihče jih ni motil. Nadaljevala se je «civilna stavka», za prihodnje popoldne pa je bil napovedan šod bojevitve ulstrske poslanke Bernardette Devlin.

Prvi strel so padli, ko so britanski vojaki skušali napasti barikado sredi četrti. Oboroženi domaćini so jih zavrnili, pri tem pa se je vnelo srdito streljanje in eden izmed branilcev barikade je padel zaživel. Clai organizacija IRA so ga nemudoma naložili na avtomobil, da bi ga odpeljali, a jih je kmalu nato ustavila policija. Gverilce IRA so aretirali.

Druga domaćina pa je popoldne ubil neki britanski vojak po shodu odbora za državljanske pravice, na katerem je nastopila poslanka Bernardette Devlin. Shoda se je udeležilo veliko število ljudi. Devlinova pa jih je pozvala, naj nadaljujejo s «civilno neposlušnostjo».

Po zborovanju, ko so se ljudje razhajali, je nenadoma odjeknil strel. Pozneje so iz britanskih krogov zadrževali, da je nekega vojak videl domaćina, ki je vžigal samokres. Ko je spoznal, da ga ne namerava odati, je izstrelil vanj in ga na mestu ubil.

Komaj se je raznesla vest o tem novem umoru so domaćini znova postavili barikade. Boji se še nadaljujejo.

Tudi v Belfastu in drugih mestih ni več miru, kar dopušča verjetnost, da je prejšnje dni bila «Irška republikanska armada» brez nabojev, katere so dobili prejšnje noči.

Zanimivo je tudi, da so spopadi nastali na predvečer odhoda predsednika Briana Faulknerja v London, kjer se bo srečal z britanskim pred-

sednikom vlade Heathom. Sestanek se v preteklih dneh ni zdel prav nujen, čeprav je bil važen. Faulkner in Heath sta se nameravala srečati, da bi izmenjala nekaj misli o položaju v Severni Irski, ni pa šlo za kakšno važnejše ukrepe. Po današnjih dogodkih bo značaj srečanja precej različen. Sicer je tudi odvisno, kako se bodo dogodki razvijali v prihodnjih urah in dneh, ni pa izključeno, da ne bo nova napetost prisilila britansko vlado, da skliče parlament, kot je zahteval voditelj laburistične skupine Wilson. Kraj in ura Faulknerjevega odhoda sta za sedaj strogo tajna, da bi ne prišlo do kakih novih incidentov.

Pri današnjih spopadih je bilo mogoče tudi zabeležiti pojav, ki ni polnoma nov v Ulstru. Spopadi so sicer nastali med katoličani in britanskimi vojniki, prebivalcem katoliških četrti pa so prisikloži na pomoč tudi nekatere protestanti. Kljub stoletnim bojem in diskriminaciji, zaradi katere so katoličani zatirani, protestanti pa privilegirani, predstavljajo britanski vojniki za oboje samo okupatorje. Trenutno je v Severni Irski preko 25.000 britanskih vojakov, vsaj po uradnih podatkih, ki jih je posredovalo britansko vojaško poveljstvo v Ulstru. V Londonderryjskih katoliških četrtih je bilo zaposlenih davi preko 1.300 izbranih vojakov. Vojaški glasnik je sicer po spopadih poudaril, da ni bilo njihovega dela — odstranitve barikad — «represivno», temveč da je bilo potrebno zaradi rednega odvijanja prometa in življenja v nekatere četrti. Na napad pa so vojniki odgovorili zelo ostro, kar je povzročilo, da so se spopadi razširili in ojačili.

Pristaniški delavci v Londonderryju so z iz protesta proti okupacijskim vojskam silam» takoj po spopadih proglasili stavko, ki kaže zelo dobro uspeva. To je še druga stavka v nekaj dneh in ni znano koliko bo trajala.

Ozračje postaja nekoliko napeto tudi v Irski republik, kjer precejšnje število vojakov baje grozi z desertacijo, če dublinska vlada ne bo ukrepala in ne bo pomagala severnoirskim gverilcem. Na meji med Irsko republiko in Ulstroom je prišlo v preteklih dneh tudi do lažjih spopadov. V tej zvezi se zdi, da je glavni štab varnostnih sil v Ulstru sporočil Londonu, da bi položaj postal izredno težaven, če bi dublinska vlada sprejela zahtevo vojakov.

Z današnjo žrtvijo je v Ulstru od avgusta leta 1968, ko se je hladna vojna med katoličani in protestanti spremenila v krvavo spopade, izgubilo življenje 85 oseb: 14 vojakov, 5 policistov in 66 civilistov.

V. Britanija zavrnila predlog SZ o konferenci držav z atomsko bombo

V DNEH 24. IN 25. OKTOBRA

Enajsto splošno ljudsko štetje in peti popis gospodarskih dejavnosti

Na popisnih polah bo posebno vprašanje: «kateri jezikovni skupini pripada?» - Občine zbirajo popisovalce

V nedeljo, 24. in v ponedeljek, 25. oktobra, bo po vsej Italiji XI. splošno ljudsko štetje, hkrati s tem pa tudi V. splošni popis industrijskih in trgovskih operativnih dejavnosti. V okviru splošnega ljudskega štetja bodo popisovalci posebej obravnavali razne «skupnosti», kot so vojske, verske in podobne družbe državljanov.

Pristojni organi se že dalj časa pripravljajo na štetje (to se, kakor znano, opravlja vsakih 10 let), prav te dni pa je dejavnost presla v živahnejšo fazo. Da se omejimo na naše ožje področje, to je na tržaško pokrajino, lahko zabeležimo, da prejemajo prizadele občine prav te dni iz tiskarne popisne pole, ki so troje vrst: posebej za splošno ljudsko štetje, posebej za industrijsko-trgovsko štetje in posebej za popis omejenih skupnosti. Načelnik pokrajinske statističnega urada in nadzornik skorajšnjega štetja dr. Ilirij nam je včeraj v tej zvezi dejal, da so pole sestavljene v italijanski, da pa je tržaška občina poskrbela za njihov prevod v slovenščino, tako da bo vsak Slovenec poleg originala lahko prejel vprašanja tudi v svojem jeziku. Pole, potrebne za štetje v naši pokrajini, se tiskajo v Trstu, in sicer po nalogu Osrednjega zavoda za statistiko ISTAT. V Trstu se tiskajo tudi lepki, v italijanski in slovenski, s katerimi bodo občinske uprave iz naše pokrajine opozorile prebivalstvo na skorajšnje štetje in jih povabile k sodelovanju. Na lepkih bo posebej poudarjeno, da bodo zbrani podatki služili le sestavi vrne, demografske in gospodarske slike celotne državne stvarnosti in stvarnosti manjših teritorialnih uprav in ne bodo namenjeni za druge namene. Vse po zakonu prepovedana.

Rubrika na vprašalnih polah za ljudsko štetje in za štetje skupnosti, ki posebej zanima nas Slovence, namreč rubrika o narodni pripadnosti, se bo to pot glasila: «kateri jezikovni skupini pripada?» (gruppo linguistica di appartenenza), medtem ko se je pred 10 leti glasila: «kateri jezik govorite in drugi zbirajo popisovalce».

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Tržaška občina išče osebe za izvedbo ljudskega štetja

Za bližnje XI. ljudsko štetje ter V. trgovsko in industrijsko štetje, ki jo bodo izvedli v obdobju od 14. oktobra do 10. novembra letos, bo tržaška občinska uprava sprejela v službo okrog 400 popisovalcev.

Med prijavljenimi bo občinska uprava izbrala tiste, ki so že dopolnili 18. leto in niso še presegli 50. leta starosti. Nadalje vse tiste, ki so dovršili vsaj nižjo srednjo šolo in imajo ustrezno diplomu. Seveda bo pri tem dala prednost tistim, ki so dovršili višjo srednjo šolo.

Prijavljeni, ki jih bo občinska uprava sprejela na podlagi zahtevanih pogojev, bodo morali nato opraviti poseben pripravilniški tečaj, ki bo od 27. septembra do 6. oktobra. Tečaj bo obvezen, udeleženci pa ne bodo za to plačani.

Ob zaključku tečaja bodo morali vsi kandidati opraviti izpit in na podlagi tega izpita bo posebna komisija določila lestvico imenovanja novega začasnega osebja.

Vsi tisti, ki se nameravajo zaposliti za omejeno obdobje in so pripravljeno obiskovati pripravilniški tečaj, morajo lastnorodno izpolniti posebno polo, ki jo lahko dvignijo brezplačno pri vratarju občinske palače (Trg Unità 4), vsak dan, od 8. do 12. ure. Izpolnjene pole je treba izročiti v protokolarni uradu tržaške občine vključno do 15. ure, dne 15. septembra. Vsi tisti, ki so že pred tem poslali obiskovalni upravi drugačno prošnjo, morajo prošnjo obnoviti na omejeni polji.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

Ob tem vabimo vse slovenske visokošolce, ki bodo imeli v omejenem obdobju čas na razpolago in v tem tisku, ki so trenutno brezposelni, da se pripravijo na natečaj za zapisovalce, ker bi s tem lahko izvedli ljudsko štetje po naših vaseh in pri slovenskih družinah v Trstu in slovenskem jeziku.

zini?» (lingua usata in famiglia). Formulirji za popis industrijskih in trgovskih operativnih enot bodo brez te rubrike.

Kako bo potekal popis? Pri pretekli budo do 15. septembra uvrstili posebno komisijo, ki se bo ukvarjala z vsemi vprašanji, ki so za vedno štetje in ustrezno propagando. V komisiji bodo predstavniki stanovskih organizacij, delodajalcev in delojemalcev ter drugih kategorij prebivalstva, predstavniki trgovske zbornice, itd. Do istega datuma bodo umestili podobne koizacije tudi v vseh štetih občin tržaške pokrajine. Posamezne občine bodo med tem časom poskrbele za primerno število popisovalcev. Vsaka občina je namreč razdelila območje svoje pristojnosti na topografske odseke, za vsak odsek pa bo določila po en popisovalca.

1. oktobra bodo občine dale na lepiti popisne lepake, popisovalci pa bodo obiskovali družine, podjetja in skupnosti v času od 14. do 23. oktobra. Na posebnem pripravilniškem tečaju jih bodo poprej pozabili kako je treba izpolnjevati posamezne rubrike, tako da bodo ob popisu lahko konkretno pomagali izpolnjevalcem s strokovnimi nasveti. Popisovalci bodo sicer puščali popisne pole družinam, podjetjem in skupnostim, da jih v miru izpolnijo, ter se bodo vračali ponje v času od 27. oktobra do 10. novembra. Podatki na polah se bodo morali seveda nanašati na stanje z dne 24. oktobra 25. oktobra. Tudi po 10. novembru bodo še možni morebitni popravki in dopolnila.

Zbrane podatke bodo pristojni organi nato posredovali elektronskim sredstvom, ki jih je ISTAT v ta namen organiziral po Italiji. Ta del popisa bo namreč letos decembra izlizen in podatke iz naše dežele bo predelalo elektronsko središče IBM v Milanu. Elektronska predelava podatkov bo omogočila ISTAT, da bo zaključil štetje in objavil ustrezne izsledke v razmeroma kratkem času.

Iz skorajšnjega gospodarskega štetja odpadajo kmetijska posvetstva, ker so jih že popisali lani. Pač pa bodo poleg industrijskih in trgovskih operativnih enot popisali tudi

obrtiška podjetja, družbe, podjetja in druge organizacije, ki se ukvarjajo z raznimi terciarnimi dejavnostmi (banke, zavarovalnice, prevozna podjetja, itd.) ter kramarske dejavnosti.

Danes dopoldne na univerzi

Začetek XII. mednarodnega tečaja o prevozi v EGS

Na tržaški univerzi se bo danes dopoldne pričel XII. mednarodni tečaj o organizaciji prevozov v Evropski gospodarski skupnosti, ki bo trajal do 3. septembra.

Današnje slovesnosti v glavni dvorani vseučilišča se bodo udeležili najvišji predstavniki krajevnih oblasti. Slavnostni govor bo imel rektor univerze prof. Origone, uvodno predavanje pa glavni ravnatelj za promet pri EGS prof. P. Rho, ki bo spregovoril o skupni politiki prevozov v razvoju evropskega gospodarskega zblizevanja.

Slovinci smo bili včeraj priča novemu fašističnemu izjavljanju, za katero je že spet značilno, kot vedno, podlost storilcev, ki so se skrili v nočni temi.

Ko so se včeraj jutraj zbudili, so prebivalci Korošcev (Sv. Barbara) nad Miljami zapazili, da na tabli z imenom kraja ob vhodu v vas ni več slovenskega napisa. Dvojezične table je miljska občinska uprava dala namestiti pred kratkim, a so očito že bile tri v peti nestrpnosti, ki bi radi slovensko manjšino potisnili v čas ustranjanja in diskriminacije. Neznani zlikovci so namreč premazali slovensko ime vasi na tabli in (pod očitnim vplivom izobrazbe, ki ne gre dije od kavbojskih slikarjev) pripisali zraven besedo «CITY». Na afaltni tlak in drugod okoli pa so napisali nekaj gesel, s katerimi so se tudi predstavili. Zraven gesla «W MSI» so namreč napisali hitlerjevski ključasti križ in njegovo mrtvaško paradijo — «kruski križ» organizacije mladih fašistov Avangardista nazionale.

«Avangardisti» so po vsej verjetnosti pred nekaj dnevi izvedli, da je miljska občinska uprava sklenila namestiti dvojezične krajevne napise pred slovenskimi vasi. Izkoristili so priložnost, ko pri Korošcih ni bilo razsvetljave zaradi dvojezične prekinitve toka in organizirali pohod, verjetno med 1. in 5. uro jutraj. Domačini, ki so se predvčeršnjim dalj časa zadržali v vašem ljudskem domu, vedo povedati, da je bilo tudi po polnoči vse mirno. Napis je bil nedotaknjen. Za sedaj ne vemo, če je kdo

izmed orožnikov, ki so v vasi, kaj videli. Tudi o preiskavih nam ni nič znano. Čeprav izražamo upanje, kot tolikokrat ob podobnih skupnih, in izjavljamo manjšinskih pričanj, da bodo krivičnim preiskovalcem pravice podrobno razrešili (za kar je predvidena ista zapor na kazen kot za smotiljenje italijanskega naroda), a polopije fašizma, mazarjanje javnih poslopij in poškodbe javne imovine.

Domačini od Korošcev so o dogodku nemudoma obvestili miljsko občinsko upravo, ki se je sestala na izredni seji in izdala sledečo izjavo:

«Miljski občinski odbor se je sestel na izredni seji in ostro obsodil mazarjanje dvojezičnega napisa in pisanje nacifasističnih gesel pri Korošcih (Sv. Barbara), kjer živi skoraj popolnoma slovensko prebivalstvo. To so storili desničarski izjavci.

Miljski občinski odbor izraža svojo sočustvo v vasi in izjemno prizadevanje kraja in potrjuje svojo obvezo za uresničevanje neodtujljivih pravic slovenske narodne skupnosti.

Obvestili so tudi tržaško federacijo KPI, katere tajništvo je ogorčeno protestiralo in zahtevalo, da storilce nemudoma izsledijo in kaznujejo.

Pri Korošcih je medtem razburjenje doseglo višek. Domačini niso hoteli trpeti v vasi heroja Božidarja Kolarica nacističnih simbolov. Še preden je v vas dospel naš fotograf, so napise in ključasti križ preplekali.

Še enkrat izražamo ne upanje, da bodo storilci nemudoma izsledjeni in kaznovani.

Primer velike morske želve, ki jo je neki tržaški ribič zajel pred desetimi dnevi v dalmatinskih vodah in jo privezal na svojo jadrnico pripeljal v barkovljski prtič, se je spremenil v pravo afero. Nekoč je bil v marsikomu zasmilna in marsikdo se je pri lastniku zavzel za njeno prostost. Nekateri, najbolj ogorčeni, so celo zavrteli telefonsko številko 113 ter zahtevali naj kar policija posreduje, da bi lastnik osvobodil želvo, ki bi se trdovalno nategovala, da bi se rešila objema vrvi, ki jo je priklepal na jadrnico.

Tržaški ribič pa je za želvino prostost zahteval denarno nagrado in človekova dobrostnost je tej zahtevi ugodila. Včeraj popoldne je posebni komisar ustanove za varstvo živali, na posredovanje številnih tržaških zoofitov, odkupil želvo. Sinoči ob 20.30 pa je velika petdesetkilska žival dokončno zapustila barkovljski prtič. S posebnim čolnom so jo odpeljali na odprto morje ter jo izročili morskim globljarjem, od koder jo je hudomušna usoda za nekaj dni privedla med ljudi.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

S tem se je zaključila želvina «odiseja», ki je vzbudila precej zanimanja in tudi precej ogorčenja. Sprva so jo ponudili tržaškemu akvariju, ki pa nima primernih prostorov za tako velike živali. Tako ni preostalo drugega, kot da želvo izročijo valovom, v katerih se najbolje počuti. Njeno ujetništvo je zaskrbelo zoofite tudi zato, kar je ta vrsta želve že zelo redka in bo v kratkem izumrla, če ne bodo primerno zaščitili.

Kmalu nova posvetovanja za deželni načrt 1971-75

V septembru posebni konferenci o kmetijstvu in trgovini - Cilji novega petletnega načrta

Prihodnji teden bodo deželni organi po krajšem poltremnem premoru ponovno začeli s posvetovanji na vseh ravneh za pripravo novega gospodarskega - socialnega načrta Furlanije - Julijske krajine za petletje 1971-75. Medtem ko bodo posvetovalni organi, ki delujejo v okviru posameznih socialno-gospodarskih področij naše dežele, nadaljevali s delom pri sestavi tako imenovanih mnenj o petletnem načrtu, bodo deželni organi organizirali vrsto novih predmetnih konferenc. Doslej so priredili štiri take konference, in sicer o industriji (predavatelj Antonini, načelnik deželne urada za načrtovanje), o obrtništvu (predavatelj Tringale, načelnik občinskega dela, socialno skrbstvo in obrtništvo), o turizmu (predavatelj dr. Pisa, načelnik deželnega odnosa za turizem) in o prometu (predavatelj dr. Zannarich, funkcionar na odnosa za turizem), v prvi polovici septembra na hostu na vrsti še dve konference, in sicer o kmetijstvu (v Vidmu) in o trgovini (v Trstu).

Na podlagi osnovnih smernic in nasvetov, zbranih na samih konferencah in iz raznih drugih virov, bo deželni urad za načrtovanje postavil dokončno besedilo novega petletnega načrta ter ga predal v pretek deželnemu odboru za gospodarska in socialna vprašanja CRES. Nato bo po dokumentu razpravljali deželni svet.

Pred kratkim je ministrstvo za proračun in gospodarsko načrtovanje posredovalo deželnemu odboru za načrtovanje osnovni dokument za nov petletni razvojni načrt 1971-75, ki ga deželni strokovnjaki sedaj proučujejo vzporedno s načrtom «80» o razvoju državnega gospodarstva na daljši rok.

Glavni cilji novega deželnega načrta za razdobje 1971-75 so v grobih potezih naslednji: polna zaposlitev razpoložljive delovne sile in delna zaposlitev izselencev, odprava gospodarskih in socialnih razlik med našo deželo in drugimi razvijenimi deželami severne Italije, valorizacija jadranskega območja, pristajanje na okrepitvi pomorskih, železniških in cestnih zvez, vključitev v italijansko politiko stopnjevanja «odpiranja» proti Vzhodu, priklic morebitnih novih pobud znanstvene in tehnološke narave ter okrepitev javnih infrastruktur, socialnih storitev in strokovnega usposabljanja deželnega delavstva.

temveč zahtevno, naj organi javne varnosti izsledijo storilce in jih prijavijo sodnim oblastem. Indijci ne manjka. Naj bo dovolj samo podpis «Avanguardia nazionale». Politični oddelek tržaške kvesture bi moral vedeti, da so to organizacije ustanovili šele pred nekaj meseci (nekaj maja-junija) in da ima vsaka kakih deset članov. Med temi so tudi znani škvadrasti, ki so se v Miljah že proslavili s skrutitvijo spomenika padlim, na katerem je bil dvojezični napis.

temveč zahtevno, naj organi javne varnosti izsledijo storilce in jih prijavijo sodnim oblastem. Indijci ne manjka. Naj bo dovolj samo podpis «Avanguardia nazionale». Politični oddelek tržaške kvesture bi moral vedeti, da so to organizacije ustanovili šele pred nekaj meseci (nekaj maja-junija) in da ima vsaka kakih deset članov. Med temi so tudi znani škvadrasti, ki so se v Miljah že proslavili s skrutitvijo spomenika padlim, na katerem je bil dvojezični napis.

temveč zahtevno, naj organi javne varnosti izsledijo storilce in jih prijavijo sodnim oblastem. Indijci ne manjka. Naj bo dovolj samo podpis «Avanguardia nazionale». Politični oddelek tržaške kvesture bi moral vedeti, da so to organizacije ustanovili šele pred nekaj meseci (nekaj maja-junija) in da ima vsaka kakih deset članov. Med temi so tudi znani škvadrasti, ki so se v Miljah že proslavili s skrutitvijo spomenika padlim, na katerem je bil dvojezični napis.

temveč zahtevno, naj organi javne varnosti izsledijo storilce in jih prijavijo sodnim oblastem. Indijci ne manjka. Naj bo dovolj samo podpis «Avanguardia nazionale». Politični oddelek tržaške kvesture bi moral vedeti, da so to organizacije ustanovili šele pred nekaj meseci (nekaj maja-junija) in da ima vsaka kakih deset članov. Med temi so tudi znani škvadrasti, ki so se v Miljah že proslavili s skrutitvijo spomenika padlim, na katerem je bil dvojezični napis.

temveč zahtevno, naj organi javne varnosti izsledijo storilce in jih prijavijo sodnim oblastem. Indijci ne manjka. Naj bo dovolj samo podpis «Avanguardia nazionale». Politični oddelek tržaške kvesture bi moral vedeti, da so to organizacije ustanovili šele pred nekaj meseci (nekaj maja-junija) in da ima vsaka kakih deset članov. Med temi so tudi znani škvadrasti, ki so se v Miljah že proslavili s skrutitvijo spomenika padlim, na katerem je bil dvojezični napis.

temveč zahtevno, naj organi javne varnosti izsledijo storilce in jih prijavijo sodnim oblastem. Indijci ne manjka. Naj bo dovolj samo podpis «Avanguardia nazionale». Politični oddelek tržaške kvesture bi moral vedeti, da so to organizacije ustanovili šele pred nekaj meseci (nekaj maja-j

Tržaško kmetijstvo mora v specializacijo

Ob priliki XIII. kmečkega tabora na Opčinah smo povabili dr. Vladimira Vremca, da pripravi za naše bralce kratko oceno sedanega stanja v tržaškem kmetijstvu in o njegovih nadaljnjih razvojnih možnostih. Za njegovo prijazen odziv se mu prisrčno zahvaljujemo.

Kmetijske razstave in shodi kmetovalcev so ugodne priliko, da se nekoliko zamislimo v stanje našega kmetijstva, da ocenimo prehojeno pot in polegnemo nekaj priključkov ter damo nekaj napotkov za pot, ki nas še čaka. Ker smo ravno ob otvoritvi kmečkega tabora slišali nekaj kritičnih besed na račun uničevanja sadja, nam budi ta žalosten pojav današnjega kmetijstva izhodišče za pričujoče razmišljanje.

Uničevanje sadja je pojav, ki mu sicer botrujejo spekulacije posrednikov in do nekega stopnja, vendar moramo, če se hočemo približati resnici, pri presoji tega pojava upoštevati tudi neurejene razmere pri samih pridelovalcih. Svoj čas se je skoraj vsa severna Italija vrgla na pridelovanje breskev, hrušk in jabolk, ker so bile možnosti za zaslužek dobre. Po nekaj letih človeka na zlato je prišlo do hudih zastojev v prodaji in nato tudi do uničevanja sadja. Res je, da bi lahko odvečno sadje dali na razpolago bolnišnicam, domom za onemoglo ali pa vojakom, vendar moremo zlahka ugotoviti, da obstaja na tisoče hektarov nesmotnih nasadov, ki so nastali brez prave sorte izbire in brez pravih predstav o negi, pravočasnem pobiranju, ustreznem shranjevanju, predvsem pa prodajanju sadja. Pridelovalci n.p.r. ne vedo, kam s sadjem, izvozniki pa s težavo najdejo tistih 5 ali 6 sort določene vrste sadja, ki jih zahteva zunanje tržišče. Res je tudi, da so se pridelovalci zaradi težav, v katerih so se znašli, začeli združevati. Vendar se je tudi to dogajalo neenotno. Zaradi prebiske medsebojne povezanosti so združbe gradile drage hladilne naprave. Skratka se vedno so bili posredniki in trgovina absolutni gospodari položaja.

Polagoma so se nekateri zdržali in začeli iskati rešitev iz hude zagate. Dandanes je že veliko za drug, ki so korenito sklenili število gojenih sort na res najboljši, si postavile skupne hladilne naprave (in ne vsaka svojo) in začele urejati neposredno prodajo bodisi z lastno prodajno mrežo, bodisi s povezovanjem z veleblagovnicami in tovarniškimi menzami. V tem trenutku bi bil nadaljnji korak proučevanje tržišča in njegovih potreb, uvažanje navih načinov negi in spraviljanja ter prevajanja sadja. V ZDA so si sadijarske združbe že davno postavile lastne raziskovalne inštitute, ki jim omogočajo, da poslujejo brez večjih težav.

Ta kratek skok v stran se mi je zdel potreben za boljše razumevanje položaja, v katerem je naše kmetijstvo. Se vedno velja, da je naše kmetijstvo "pospešno" kmetijstvo, ker se velika večina naših kmetovalcev ukvarja s kmetijstvom postransko in je torej le majhno število čistih kmetov, vendar lahko rečemo, da je že zdavnaj zapustilo za sabo stanje, ki je veljalo takrat, ko je bilo kmetijstvo skoraj izključno sredstvo za preživljanje širokih slojev prebivalstva.

Tudi naše kmetijstvo se vtrajno preusmerja k večji specializaciji, ki je osnovni pogoj za uspešno delovanje. V nekaterih vejah kmetijske dejavnosti bo v prihodnosti dovolj prostora tudi za tiste, ki se s kmetijstvom ukvarjajo postransko, toda samo pod pogojem, če se bodo tudi slednji udeležili zahtevam sodobnega gospodarstva. Vignozdravstvo bo pri nas še dolgo domena polkmetov, vendar bo ta panoga kmetijske dejavnosti dajala priložnost za dober zaslužek samo, če bodo vinogradniki bolj skrbili za penotenost in tipizacijo svojega pridelka. T. p. čisti, ki je osnovni

(Nadaljevanje na 6. strani)

Vsaka modna novost ima pristaše, pa tudi nasprotnike. Kako pa bi jih ne imele vroče hlačke. Če pa je proti njim nekdo, ki ima tudi nekaj oblasti v rokah, postane zadeva hujša. In tako jih je norfolški vojvoda prepovedal. Štiri lepa dekleta pa so pred Waterloojsko postajo v Londonu pokazala, da jih norfolškega vojvode sukaza ne gane.

TUDI ZA SEVERNI JADRAN JE POSKRBLJENO

Da se lepote rešijo pred plazom cementa

Podpisan sporazum za izdelavo celotnega načrta ter še podrobnih urbanističnih načrtov za 12 občin vzdolž gornjega Jadrana - V poštev pride tudi področje Pirana, v notranjosti pa Radovljica

Pred nedavnim je mednarodna organizacija za razvoj turizma ugotovila, da spada Jugoslavija med tiste tri evropske države, ki najbolj smotno razvijajo turizem. Jugoslavija se sicer še ne more kosati z Italijo, Francijo ali Španijo, kajti njene gostinske zmogljivosti so premejnne, toda nagač razvoj in smotrna politika jo vodijo že med turistične veselice na Sredozemlju. K temu, konkretno je k tej smotrnosti, pripomore tudi ta načrt, ki ga Jugoslavija na tem področju izvaja ob strokovni pomoči Združenih narodov. Pred časom je posebna komisija jugoslovanskih in tujih izvedencev izdelala podoben razvojni načrt za južni del Jadrana, od Boka Kotorske do Dubrovnika in nekoliko višje, to dni pa so podpisali v Beogradu glavni načrt za 12 področnih urbanističnih načrtov za prav toliko občin srednjega in gornjega Jadrana.

Ravnatelj zveznega zavoda za mednarodno tehnično sodelovanje inž. Anton Nedog in predstavnik programa Združenih narodov za razvoj turizma v Jugoslaviji Ervin Bam, sta podpisala v tisk, pri čemer je imenu Jugoslavije, drugi v imenu svetovne organizacije, osnovni načrt operacij za izvajanje projekta o "prostornem načrtu razvoja gornjega Jadrana".

Ta pomemben program, zasnovan na nujnosti enotne urbanistične rešitve vse jadranske obale ter na dobrih rezultatih, ki so bili do sedaj na načrtov prostornega plana za južni Jadrani, predvideva izdelavo podrobnih regionalnih načrtov za področje srednjega dela Jadrana in vsega severnega področja, vse do Kopra, oziroma do italijansko-jugoslovanske meje.

Upravni odbor programa Združenih narodov za razvoj je v juniju sprejel zahtevo izvršnih svetov SR Slovenije in SR Hrvaške za sodelovanje svetovne organizacije pri tem načrtu in odobril vsoto 392.000 dolarjev. Jugoslovanski del pa bo prispeval pri stroških za ta načrt s svojim deležem v znesku 2.567.000 dolarjev, vendar ne bo v ta namen moral kriti stroške

«Ali kaj delaš za nas?»
«Ne toliko kot takrat, ko si bil ti tukaj, odnehal pa nisem. Nemci me sumičijo. Sicer pa je v njih lahko: nakrniš jih s šunko, daš jim piti in prijazno pogledaš, pa zamije na eno oko, včasih tudi na obe. Zda, ko jim gre na frontah vsak dan slabše, so še bolj dostopni.»
Gorazd je bil prepričan, da ga je vesela. Glede njegovih odnosov do Nemcev pa si ni bil na jasnem. Če bi izdalja, bi njegova sestra in njen mož gotovo že sedela v zaporu, pa tudi mnogo drugih. Le kdo bi jo odkril! Po dolgem, mučnem pohodu je bil tudi on vesel ženske, ki je dišala po domu in mu zbujala spomine.
«Kakšne važne vesti pa imaš zame?»
«Najvažnejše za vas je, da se bo rezervni esesovski polk na poti v Italijo za tri dni ustavil na Gorenjskem in zavil na Jelovico. Vojaki so se v naši gostilni šaljili, da pojdejo na aratek sprehod v gozdove.»
Gorazd se je zresnil. Štab divizije, ki vodi napade na progo, ne ve za ta polk. Čimprej mu mora to sporočiti.

Stopal je po mahovnatih stehi in si mislil: «Škoda, da nisem mogel ostati z njo vso noč ali pa še kakšen dan povrh.» Bilo je tako omamno, da je pozabil na vse. Po večerji sta ostala sama v mračni sobi, kjer ji je bila sestra postila. Ko je zrl skozi okno v noč, kjer so se izgubljali prameni svetlobe, se je sčela. Gledal jo je skoraj golo v rahlem svitu, bolj kot videl pa je čutil njeno pohotno telo, ko je stopila k njemu in mu šepnila:
«Saj te lahko sledem? Celo večnost te nisem videla. Tako si te želim, da umiram...»
«Prenevarno je. Moram čimprej nazaj na Jelovico, moji me čakajo.»
«Ne bodo ti ušli. In tudi vojne ne bo konec. Daj no, naj te sledem.»
Odpela mu je pas s pišto, vzela z ramena brzostrelko, pokleknila k nogam in ga objela okoli kolena. Ko je sedel na posteljo, mu je sezula škornje. Vse stvari je tiho odla-

PETERO SREČANJ S PUCCINIJEVIMI OPERAMI

Za «Dekle zlatega zahoda» indijanski glasbeni motivi

VI.

Njegov nagib do eksotike, ki ga je navduševala in oplajala, ga je navedel, da se je odločil uglašiti novo opero po ideji te drame, čeprav je dramo slabo ocenil. Predvsem ga je oregno indijansko okolje, v katerem se je drama odvijala, in zlasti se tip glavne ženske vloge Minnie, dekleta čistega srca in neomadeževane duše.

Puccini je torej dramo «The Girl of The Golden West» videl že v Parizu pred obiskom Severne Amerike, kot omenja tudi pisec Puccinijeve biografije János Bókay na osnovi osebnih stikov s skladateljem, memoarske literature o njem in njegove korespondence. Opazna je torej precej razširjena zmotna domneva, da si je Puccini ogledal dramo «Dekle zlatega zahoda» v gledališki gledališki impresariji in dramatik Davidu Belascu ob svojem prvem obisku v New Yorku leta 1906, kakor omenjajo to nekateri operni priročniki. To potrjuje, da je Puccini odšel na svojo

prvo pot v Združene države že ves zavzet z mislijo na novo opero o dekletu z zlatega zahoda in da je v njegovi predstavi deklet Minnie že dobila svojo obliko. V Ameriki se je hotel le še približati spoznanju z eksotičnim indijanskim okoljem in z indijansko glasbeno motiviko, s severnoameriškimi songi in z jazzom, kar vse je hotel vplesti v svojo novo operno kompozicijo, s katero se je hotel še posebej odolžiti Američanom za njihov prisrčen in veličastni sprejem, ki so mu ga priredili.

Zaradi takšnih nagibov so mu kritiki čisto čitali, da se je v «Dekletu» oddaljil od svojega italijanskega stila in da je zasel v svetovljanstvo, s katerim želi s svetom komunicirati. Zamerili so mu tudi, da izbira tuje librete za svojo opero. Indijanska atmosfera, v razmerju do tekstovne strani v operi «Dekle zlatega zahoda», je bila vedno znova tarča očitkov filmske dramatike in da je napacno podana. Temu pa je možno ugovarjati, ker je bilo indijansko-ameriško oboje namenoma predvideno za krstno izvedbo v New Yorku, in da so na Puccinija kot glasbenika, vplivale neomejene možnosti, ki mu jih je Amerika lahko nudila v glasbeno-dramatskem pogledu. Razen tega pa je prav na ameriških tleh težil po močnejši bolj zapleteni in sodobnejši glasbeni zgradbi; v tamkajšnjem glasbenem svetu je iskal in vsrkaval vase material in se poglabljaj vanj, da bi ga vplel v glasbeno arhitektoniko Amerike posvečene opere.

Puccini je v vseh svojih operah izprizdal duha gledališkega človeka. Zato so libretisti njegovih oper skrbno izbrani in odsko efektini. Pisec libretov je vselej sugeriral svoja hotenja pri oblikovanju značajev oseb ali posameznih prizorov, ki so vselej dramatsko zanimivi in glasbeno dinamični. V dogajanju opere «Dekle zlatega zahoda» ga niso privlačevali zgolj realistični trenutki naturalističnih scen brutalnosti in nežnosti, veliko število likov kopacev zlata od grobih avtoristov in kvartopircev, ki bi radi s kvartanjem in golufanju prišli do denarja, do robatih in dobrih duš, ki bi si radi z delom prislužili kruh, s katerimi je obdana Minnie, kot edina ženska, ki vodi točlinico «Pri polki», ampak predvsem čudovita možnost za uporabo indijanske glasbene motivike, ki je ob njegovem obisku novega sveta osvojila in oplojila za to opero.

Dogajanje opere predstavlja čas po prvem odkritju zlata v Colomiji v Kaliforniji pozimi 1849, torej v času takrat imenovane zlate mrzlice. Združene države so bile tedaj zavezane s problemi notranjih nemir, vojne, istega leta je bila Kalkalifornija anektirana. Avtor drame «Dekle zlatega zahoda» David Belasco je v neki svoji noveli zapisal: «V tistih čudnih dneh si ljudje, ki

so pridrveli sam bog ve od kod, ustvarjajo svoje surove običaje. Prava imena so bila pozabljena... Vemo samo to, da so živeli...»

EMIL FRELJH
(Nadaljevanje sledi)

Dve filmski

Richard Burton bo Trocki

LONDON, 18. — Richard Burton, o katerem se je pred nedavnim veliko govorilo v zvezi s tem, da bo v jugoslovanskem filmu «Suljeska» posebej predsednika Jugoslovanske partizanske vojske v poznih pomladi leta 1943, v času bitke na Sutjeski, bo, kakor poročajo iz obveščenih krogov, uporabil v enem svojih prihodnjih filmov tudi Leona Trockega.

Film o Leonu Trockem bo delal Joseph Losey in ga bodo snemali v glavnem v Rimu ter v Mehiki, kjer je Trocki tudi živel. Kakor je znano, je Leon Trocki, potem ko je moral iz Sovjetske zveze, preživel svoja zadnja leta v Mehiki, kjer je bil tudi usmrčen. Film nosi delovni naslov «Umor Trockega».

Poleg Richarda Burtona bosta v filmu igrala še Alain Delon, ki bo posebej morila, in Rommy Schneider.

Ce se je pri Burtonu v zvezi z njegovo vlogo maršala Tita govorilo, da mu bo kolikor toliko podoben, se o podobnosti Burtona in Trockega zares ne more nih najmanj govoriti.

Še en Luntzov film po romanu

PARIZ, 18. — Edvard Luntz, ki je pred nedavnim končal snemanje filma «L'Humeur vagabonde», ki ga je povzel po istoimenskem romanu Antoina Blondina, namerno spravi na filmski trak še eno drugo literarno delo in sicer roman «Dossier 51», ki ga je napisal Gilles Perrault.

Glavno vlogo v tem filmu, bo igral francoski umetnik Michel Bouquet.

Roman temelji na resničnem dogodku in film bo prav ta resnični dogodek najbolj poudaril. Gre za policijsko zadevščino, konkretno za policijske spletke, ki so povezane tudi z vojnimi skitimi, žami in kjer se neka diplomatka osebnost pristi, da začne vojnisko službo proti svoji domovini.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Predst. jniki bodo zelo cenili vase pobude in s tem se boste pri njih udeležili. Ljubosumnost ni upravičena.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Vi boste delo začeli, drugi bodo želi uspehe. Ne spravljate ljudi v slabo voljo.

DVOJKA (od 21.5. do 20.6.) Ne računajte s pomočjo, ki vam je bila nalahko obljubljena. Odpoveste se čustvenim načrtom.

RAK (od 21.6. do 20.7.) Ne razmetavajte denarja, ker si danes tega ne morete privoščiti. Obisk ali pismo iz tujine.

LEV (od 21.7. do 20.8.) Računajte s pomočjo, ker sami ne boste vsega zmogli. Površnost prijateljev vam ne bo pogodu.

DEVICA (od 21.8. do 20.9.) Malo marnost sodelavca boste drago plačali. Drugič več pozornosti. Nove simpatije.

TEHTNICA (od 21.9. do 20.10.) Preglejte svojo dejavnost in ugotovite, ali boste, da neke sepa. Prijatelji in razgibanj.

SKORPIJON (od 21.10. do 20.11.) Proste ure posvetite strokovni pravi. Vaš smisel za mero bo prišel do veljave.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Nekdo vam jo bo zagodel, zato se na to pripravite. Nepredvideno zblanje z neko osebo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Dobre perspektive, četudi se trenutno zdi, da bo šlo vse narobe. Priklonite najbližjim.

VODNAR (od 21.1. do 20.2.) Nekoliko previdnosti glede poslovnih sodelavcev. Ne oziirajte se na tiste, ki so svojeglavi.

RIBI (od 21.2. do 20.3.) Okolje, v katerem delujete, ni preveč srčno. To se odraža v uspehih. Prijetne vesti o ljubljani osebi.

UMRL JE HITLERJEV MARŠAL WILHELM LIST

Povsod je zmagal razen na Kavkazu

Zavezniki sodišče ga je obsodilo kot vojnega zločinca na dosmrtno ječo - Po šestih letih so ga izpustili na svobodo, češ da je šibkega zdravlja Dočakal pa je 91. leta starosti

GARMISCH - PARTENKIRCHEN (Bavarska) 18. — Včeraj je tu umrl v starosti 91 let eden najboj cenjenih Hitlerjevih vojskih strokovnjakov maršal Wehrmachta Wilhelm List. V času druge vojne je imel pokojnik vrsto pomembnih položajev in čeprav je bil pred koncem vojne prišel pri Hitlerju v nemilost, so mu izkazovali vse najvišje časti.

Wilhelm List je bil po poklihu častnik. Leta 1938 ga je Hitler povzdignil v čin generala in mu takoj naročil, naj po priključitvi Avstrije k nemški Reichu orogansko vključi avstrijsko vojsko v nemško Wehrmacht. Zdi se, da se je List pri tem izkazal, ker mu je Hitler poveril nalogo, da je naslednjega leta, s 1. septembrom

1939, na čelu 14. nemške armade vdrl, skupno z drugo nemško vojsko, na Poljsko in zasedel Lwow. Tudi tu se je moč izkazal in s tem se je pridobil na zaupanju pri Hitlerju, tako da mu je v juniju 1940. leta poveril vojsko nad 12. nemško armado, ki je prebila Maginotovo linijo med Sedanom in Mezièrom. Tudi tu se je moč uveljavil. Hitler ga je v priznanje za tolikšno uspehe povzdignil v čin maršala, hkrati pa mu je poveril nalogo, naj pripravi napad na Grčijo in s tem solunski strani, da bi s tem pomagal italijanski vojski, ki je tedaj že obnemogla, ker ni mogla iti v napred.

Brj-ko je List s svojo vojsko zasedel Solun in začel prodirati proti Jugozahodu, je tudi italijanska vojska začela napredovati in zasedla svoj del Grčije. Leta 1941 je Hitler postal svojega vojskovodja — maršala Wilhelma Lista — na vzhodno fronto. Poveril mu je nalogo, naj zasede Kavkaz. Toda tu se je sicer odlično strategu, ki se je doslej še povsod izkazal, vendarle zataknil. Nekateri trdijo, da je List tu odpovedal zaradi tega, ker so mu pobrali nekaj vojske, da bi reševali ostalo nemško vojsko, ki se je znašla v stalingrajski pasti. Ne bomo sodili, kaj je bilo resničen vzrok njegovega neuspeha. Dejstvo je, da Kavkaz maršal ni zasedel. Hkrati pa je prišel tudi v spor s samim Hitlerjem, ki mu je tudi odvzel poveljstvo.

Proti koncu druge svetovne vojne se je bil List, deloma na račun neuspeha ali nerazumevanja, deloma pa tudi na račun starosti, umaknil na Bavarsko, kjer pa so ga v maju 1945. Američani staknili in aretirali. Prišel je tudi pred vojaško sodišče v Nuerenbergu kot vojni zločinec, da bi odgovarjal za svoje zločine, posebej pri pobujanju ruskega civilnega prebivalstva in se posebej za jetih ruskih partizanov. V Nuerenbergu je bil obsojen na dosmrtno ječo, toda že 6 let pozneje so ga iz zdravstvenih razlogov izpustili na svobodo. Njegovo zdravstveno stanje pa je bilo tedaj «tako šibko», da je živel še polnih 19 let.

KUNGAELV — Neki 29-letni Šved je s svojim avtomobilom povozil dve dekleti in ju hudo poškodoval. Ko je videl, kaj je napravil, je potegnil iz avtomobila železen drog in dekleti ubil. Policija je kasneje sporočila, da je to storil zategadelj, da «dekleti ne bi tako dolgo trpeli».

Ta možak je že mesec dni prej povozil neko 9-letno kolesarko. Nekaj dni kasneje je dekletka o bolnišnici umrla za posledicami nesreče, v ozračju pa niso vzeli voznikovega dovoljenja, ker postopek še ni bil zaključen.

Zdaj pa je vozil po nekem blagem ovinku, vendar tako neprevidno, da je z vozilom zadell dve dekleti in ju zbil v jarek. «Za gledal sem ju šele, ko sta bili oddaljeni od mene 30 m», je povedal policiji. Ko je zagledal pokodovani dekleti, ga je prevzela panika, nakar je potegnil iz avtomobila železen drog in toliko časa udrihal po dekletih, dokler nista obeleži popolnoma mirni. Nato ju je potegnil s k svoemu avtomobilu.

Približno opolnoči, tako pravi policijsko sporočilo, je voznik nekako 30 km od kraja dogodka, prebudi nekoga kmeta in ga prosil za lopato, da bi «dve dekleti, ki ju je povozil in ubil, pokopal». Na kmetiji je dobil pokopnico, s katerim sta potem dekleti pokopala v gozdu.

O vsem tem je kmet obvestil policijo. Ko so policisti prišli na kraj dogodka, je sofer sedel v avtomobilu. Dejal je, da se je nameraval zaleteti v drevo, vendar mu je motor odpovedal. Policisti pa so po kmalu izsledili območje grobova nesrečnih deklet. Prva preiskava je pokazala, da sta dekleti, stari 15 in 14 let, verjetno še živeli, ko je sofer vzel v roke železen drog.

Voznika so odpeljali na kliniko za živčne bolezni, nato pa na zaščitništvo na policijsko postajo. Zatem so ga obtožili naklepne umora, ker se je neodgovorno obnašal za volanom.

Ni se dolgo tega, ko je na severnem Švedskem neki voznik tovarnjaka doživel nesrečo. Kabin je bila tako nesrečno zvit, da je njegov sovoznik obital ujet med železjem. Voznik ni mogel rešiti svojega kolega, ker «pa je trpel, ga je iz usmiljenja ubil».

Policija ni mogla potrditi ugotovitev, da se je morda voznik iz Kungaelsva zvedel po tem «amaritanu» iz tovarnjaka... F. L.

RES USMILJENO SRCE

KUNGAELV — Neki 29-letni Šved je s svojim avtomobilom povozil dve dekleti in ju hudo poškodoval. Ko je videl, kaj je napravil, je potegnil iz avtomobila železen drog in dekleti ubil. Policija je kasneje sporočila, da je to storil zategadelj, da «dekleti ne bi tako dolgo trpeli».

Ta možak je že mesec dni prej povozil neko 9-letno kolesarko. Nekaj dni kasneje je dekletka o bolnišnici umrla za posledicami nesreče, v ozračju pa niso vzeli voznikovega dovoljenja, ker postopek še ni bil zaključen.

Zdaj pa je vozil po nekem blagem ovinku, vendar tako neprevidno, da je z vozilom zadell dve dekleti in ju zbil v jarek. «Za gledal sem ju šele, ko sta bili oddaljeni od mene 30 m», je povedal policiji. Ko je zagledal pokodovani dekleti, ga je prevzela panika, nakar je potegnil iz avtomobila železen drog in toliko časa udrihal po dekletih, dokler nista obeleži popolnoma mirni. Nato ju je potegnil s k svoemu avtomobilu.

Približno opolnoči, tako pravi policijsko sporočilo, je voznik nekako 30 km od kraja dogodka, prebudi nekoga kmeta in ga prosil za lopato, da bi «dve dekleti, ki ju je povozil in ubil, pokopal». Na kmetiji je dobil pokopnico, s katerim sta potem dekleti pokopala v gozdu.

gala poleg postelje. Prepuščaj se ji je z občutkom krivde in rahlega nezaupanja.

Medel mrak ju je zagnil, ko sta omahnila na posteljo. Spominjal se je petja črčkov v travi, svoj, ki se jih je tako bala. Kalna, vroča reka njene sle pa ga je ogrinjala s pozabljenjem. Ko bi vsaj razumel to njeno čudno ljubzen, ki ga je vlečila, čeprav se ji je upirala...

«Gorazd, ti si bil edini možki, ki me je resnično razumel. Ne veš, kako se usoda igra z menoj, odkar si me moral zapustiti,» mu je rekla.

Sprčo surovosti časa, odpovedovanja, trpljenja in gladovanja je v njem zganila skrito željo po drugem življenju, po tistem, kar bo prišlo, če bodo ostali živi. Rad bi dobil ženo, podobno njej, toda ne nje. Svoje sreče ni maral graditi tako, da bi podiral življenje drugemu. Čutil se je, da se je lahko spustila in pozabila na vse, medtem ko je njega ves čas pekla misel, kaj je s fanti, kaj bo, če hišo obkolijo Nemci... Ko je ležala ob njem umirje na, mu je dejala:

«Jaz sem nesrečna ženska. Ljubim te, čeprav vem, da ne boš nikoli moj.» Medtem se je oblačil, ker se je gol počutil slabo. «Vojna je,» je dejal. «Zdaj ne razmišljam o tebi. Kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo, če naju ne bi bili ločili.»

«Ti bi me bil rešil, Gorazd,» je vprašal nekoliko osuplo. «Ne veš, kako nesrečna sem ob tem možu.» Vzpela se je v posteljo in ga objela. «Pridi še, Gorazd. Mnogokrat sem se oglašila pri sestri samo zato, da bi te srečala. Če kaj potrebuješ, mi povej, da ti pošljem v hosto.»

Zmedla ga je v čustvih in mislih in ga preplavila kot vročinska bolezen. «Ostani do jutra!» ga je prosila. «Ne! Moji me čakajo!» je dejal odločno. «Komisar sem in ne morem jih pustiti kar tako.»

«Ostani! Prosim te... Sami se bodo znašli, ti pa imaš izgovorov na pretek. Tudi jaz se bom morala zlagati možu.»

STONE SVETINA

UKANA

161. DRUGA KNJIGA

Sestra je zaprla okno in vprašala Gorazda, ali naj ji gre odpret. Čuden drget ga je spreletel. «Kakšno naključje,» je pomislil. Po prstih se je zmuznil v kamro in pripravi vrata. Glede na tisto, kar mu je bila povedala Ana o Wolfu ga je prav zanimalo kakšno vlogo igra ta ženska. Ali jo izrabljajo, ali pa je izdajalka? «Kaj pa te je prineslo tu noč?» je vprašala sestra gostilničarka, ko je vstopila.

Povedala je, da je bila na zvezi, ko pa se je vračala, so jo opozorili, da je vse v zasedah in da na prosti pota. Zelenico je zavarovala nova enota. Njeni vojaki streljajo, ne da bi ustajali. Prosila je, da bi smela prenočiti.

Ob progi je res voljo občnelo, regljale so strojnice in oglašale so se puške.

«Za nohte gre Nemcem! Na Gorenjsko je spet prišla divizija,» je ponosno rekla sestra, Doris pa je pripomnila: «Prav gotovo bo prišel Gorazd na obisk. Moraš me poklicati. Važne stvari mu bom povedala.»

«No, ravno prav. Prišel sem kot naročen,» se je oglašal Gorazd in odprl vrata.

Vsa kri ji je udarila v glavo. «Kakšen prenos misli!» je dejala. «Ze sem nameravala zaviti k drugim poznanim, pa me je nekaj vlekel k vam.»

Ko ji je podal roko, ni prezi, da je še prav tako lepa in da se ji vznemirljivo dvigajo prsi in poželjivo gorijo oči.

